

V DVAINŠESTDESETEM LETU

Mladika stopa letos v 62. leto. Od njene prve številke v letu 1957 se je veliko stvari spremenilo – pri nas in po svetu.

Ob izidu prve številke pred dvainšestdesetimi leti je bilo naše kulturno življenje kljub ideološkim in političnim napetostim živahno in razvejano. Kulturnega doma v Trstu še ni bilo, v Gorici tudi ne. Naše gledališče je igralo v avditoriju Zavezniške vojaške uprave v Ulici Teatro Romano in po slabo zakurjenih dvoranah v okolici. Slovenski izobraženci so z raznimi poskusi izdajanja revij kazali ne samo voljo po življenju, ampak tudi voljo po utemeljevanju svojih nazorskih in ideoloških izbir. Kar naštejmo nekaj naslovov: Tokovi, Sidro, Stvarnost, Stvarnost in svoboda ... Za temi revijami so stali izobraženci Alojz Rebula, Boris Pahor, Pavle Merkù, Josip Tavčar, Franc Jeza in drugi. Kasneje sta se omenjenim revijam pridružila Most in Zaliv, ki sta obstala najdlje.

V ta čas pade začetek izhajanja naše revije. Tudi ob njenem rojstvu so ob njej stali izobraženci in duhovniki: Jože Peterlin, Maks Šah, Vinko Beličič, Stanko Janežič, Lojze Škerl, Dušan Jakomin in številni mladi, ki so se kasneje lepo uveljavili v kulturnem in družbeno-političnem življenju. Mladika je takrat imela poverjenike, ki so skrbeli za njeno razširjanje po vsej Primorski.

Danes lahko poverjenike naštejemo na prstih ene roke, čeprav nam po čudežu naklada ne pada.

Toda. Po padcu režima, po demokratizaciji v Sloveniji in po odpravi meje, čeprav še tako odprte, ali smo lahko zadovoljni?

Mislim prav, da ne. Marsikdaj imam vtis, da gredo spodbude za ohranjanje narodne zavesti in slovenstva prej z naše strani v Slovenijo kot pa obratno.

Nasprotno. Po šestdesetih letih našega vztrajanja se državljani Slovenije na obisku pri nas čudi, da smo še tu: »Ah, imate slovenske šole?« vpraša.

Tako je stanje po sedemindvajsetih letih samostojnosti. Mi pa bomo obstali, če bomo to sami hoteli. Zato vztrajamo in s ponosom stopamo v svoje dvainšestdeseto leto.